

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Commentarivs Ivridicvs, Ad L. Stigmata. C. De
Fabricensibvs**

Ostermann, Petrus

Coloniae Agrippinae, 1629

III. De stigmatibus materialibus Naturalibus, & quidem primo intrinsicis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61313](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61313)

imprimunt in animâ indelebile, ideo in eadem personâ non iterantur, Reliqua vero quatuor, vtpote Eucharistia, Extrema Vnctio, Pœnitentia, & Matrimonium Characterem non imprimunt, proinde etiam iterationem admittunt. *Vid. de his Conc. Florentin. sub. Eugen. 4. Pontif. Max.*

Causa Efficiens huius Characteris est Deus ter Optimus Maximus, qui cum hoc miserum humanum genus in suam tutelam singularis redemptionis beneficio suscepit, rude & corporale, voluit electa certa materia illi suam inuisibilem gratiam conferre, eam rebus certis, & statis benedictionibus imprimens pro ineffabili sua Omnipotentia. Ita Sacramentum inuisibilis gratiæ, visibile signum, sed ultra signum, quod videtur habet gratiam simul inhærentem, cuius, visibile testatur vt signum, existentiam. *Can. Sacrificium. 32. De Consecr. dist. 2. Proxima causa est Spiritus S. ipse, qui efficacia omnia facit Sacramenta, non autem is qui ea præbet minister. Cap. Multa. 38. cap. Ita fit, 81. cum 4. seqq. caus. 1. quest. 1.*

SECTIO III.

De Stigmatibus Materialibus Naturalibus, & quidem primo intrinsecis.

Stigmata quædam materialia inducit Morbus, vt quando seruus pallidus est. Et facies eius extenuata *Mascard. Conclus. 1071. n. 5. Surd. decis. 146. num. 19.* aut sanguineas guttas Vel verrucas habet, de quibus *Coras. in Arrest. Tholos. Annot. 60.* adde de verruca quæ habet *Annot. 40.* (nimirum, quod Q. Fabius Maximus à multitudine verrucarum, quibus ad ipsas mamas abundabat, Verrucosus est Cognominatus) Hinc intelligitur vitium mancipij eiusq; morbus plerumq; signis l. 1. §. si intelligitur 6 ff. de AEdilit. Edict. l. 14. §. fin. ff. eod. quæ re & rei qualitates manifestant. a. 20. in summ. C. de AEdilit. Edict. n. 24. Quia nemo est tã supinus, qui viso chiapone seu simili cicatrice, non inducatur ad dubitandum de morbo, & consequenter ad inuestigandum de qualitate illa vnde prouenerit, an effectum aliquem produxerit, & an morbi supersint aliquæ reliquiæ. *Cabalin. in tract. de AEdilit. Act. 1. cap. 22. n. 22. Iohan. Petr. Surd. decis. 146.* De hac re eruditè disputat. *Leuin. lemn. lib. 4. cap. 6. de ocul. nat. mir.* Vbi ait Medicos in morbis studiosè oculorum constitutiones contemplari. Sin enim rubore perfusi sunt, aut languineis filamentis striati, ex cerebri inflammatione furorem ac phrenesin

indicant. Quod si liuescant, aut plumbeo nigroque colore perfusi sunt, caloris natiui extinctionem, vitæque interitum denuntiant: Instabiles autem, perniciouses, mobiles, inquieti, inconstantes, mentis alienationem & delirium designant. Languidi, humentes, fluidi, lachrymis perfusi, tenebrosi, tremuli, rigidi, vibrantes, tumidi, caui, conditi, obtusi, conuiuentes, præter diuersos animi affectus, in sanis, tum in ægrotis, non sine vitæ pernicie, cerebri intemperiem, ex humorum copia vel defectu, caliditate, aut frigiditate præmonstrant. Quod vitium quoniam circa cerebrum mentis domicilium, vel potius regiam consistit, vt foris non nihil oculos deformat, ita animum quoque quibusdam vitiosis affectibus imbuit *Philipp. Camer. Cent. oper. subc. cap. 57.*

Porro stigmata quædam imaginatio facit iuxta doctrinam *Empedoclis & Physicorum*. Qui id putant accidere posse ex imaginatione quadam, quæ animo mulieris in ipso concipiendi articulo occurrit. Cui tantum est virium in eum fœtum, qui effigiatur, vt ipsius rei Character quasi inustus perpetuo hæreat. *Accurs. in l. Quæret. 135. verb. fataliter ff. V. S. & in l. non sunt 14. ff. de stat. hom.* Vnde fit vt in posteris nonnunquam conspiciantur, modo nerui, modo cicatrices, modo alia quæpiã a maioribus signa.

Quale est illud, quod de *Lepidis Romanis* narratur, inter quos ex eadem domo tres exiterunt, qui alterum ex oculis, pellicula tectum gerebant. Item de *Nizea Byzantino*, qui Mauri instar niger prodijt, auo, quam Matri similior, quæ candida & formosa ex adulterio tamen ab *Æthiope* genita fuit. *Plin. lib. 7. cap. 12.* Ex eadem causa sæpius olim accidit, vt pueri picturis euaderent similes, quas matres in delicijs apud se habebant. *Plut. de plac. Philosoph. lib. 5. cap. 12.* Narrat alicubi *D. Hieron. quæst. in Genesim.* deformem quandam mulierem, quæ maritum itidem pari forma iniucundum habebat, filium elegantem peperisse. Quæ cum ob eam causam adulterij nomine esset suspecta, ab ipsa tamen culpa abesse deprehensa est, consilio, & sapientia præstantissimi illius Medici *Hippocrati*. Is enim iussit perquiri, num in cubiculo extaret insignis quædam pictura, puero recens edito similis; atque ea reperta mulierem etiam ipsa flagitij suspitione liberauit.

Nemini itemque obscurum esse credo, Quid Patriarcha *Iacobus* hac in re excogitarit: qui cum *Labane Socero* pactus, vt pecudes ex toto grege maculosæ, & versicolores sibi mercede adiudicarentur, Virgas virentes è diuersis arboribus delibrauit, easque cum corticibus in canalibus aquarum positas, ouibus & capris obijciebat: Et factum est, vt in calore coitus oues intuerentur virgas, & parerent maculosa, & varia, & diuerso colore respersa. *Exod. 30. vers. 38. & 39.* Non desunt qui affirmant mulierem quandam *Carolo 4. Imperatore*, quia

in

in concipiendo imaginem. D. Ioannis Baptistæ fixo obtutu aspexisset (qui pellibus indutus pingitur) filiam hirsutam instar vrsi peperisse. Plura exempla recensent *Iohan. Coros. Iurisc. in Arrest. Tholos. Annot. 4. & 2. Miscell. cap. 22. plura apud Lenn. lib. 4. cap. 7. de occult. Natur. miracul. Camerar. in oper. subcis. Cent. 1. cap. 54.*

Sed istud difficilius, cur mulieres nõ solum inter cõcipiendum, sed etiam postquam conceperint, maculas earum rerum, quas ardentè expectant, fœtibus imprimant? Respondent alij, hoc ex eadem causa, scilicet ex valida ac vehementi imaginationis apprehensione causari, Sed hæc responsio difficultatem non tollit, explicabit hoc quidem, cur macula ad fœtum transferatur, ac cur magis ad vnam quam ad alterã partem. Alios enim rubentis, aut nigricantis vini maculas gestantis in fronte conspicias, alios imaginem supra genas, alios maculas in fronte, alios in mente, alios in collo habere. Tradunt aliqui se cancri formam hominis naso adherentem vidisse, alius cerasum supra genitalis glandem, qui eo tempore rubesceret, quo cerasa maturescunt, ipsisque crescentibus cresceret, marcescentibus minueretur. Quæ igitur tanta imaginationis vis, cur vni potius parti, quam alteri maculas hæc imprimat? crescit admiratio, & superstitioni persimile accidit, quod tamen mulieres verissimum esse testantur, ipsæque prægnantes se accuratè seruare profitentur, vt dum vterum gestant, si pomum, cerasum, vinum, aut quid simile ardentè appetunt, manum ori, & vultui non apponant, sed aut ascelle, aut pedis plantæ: ei enim in fœtu Corporis parti inuri maculam, quam in suo corpore ipsæ tetigerint. Quæ igitur tam validiæ impressionis causa poterit assignari, vt hanc magis partem, quam illam valeant maculis obducere. Respondere solent alij, ei fœtus parti maculam adhærescere, quæ tunc nutritur: At ratio hæc friuola, & Philosopho indigna est, nutritio enim toti simul accidit viuenti, & partes omnes simul nutriuntur, & adolescunt, & accurata ea tactus solertia, quam explicauimus, oppositum arguit. Verum huic quæstioni licet difficilius sit veram causam assignare, ex eodem tamen principio, ex valida scilicet apprehensione erit assignanda, vt ea macula ei corporis parti in fœtu inhereat, quam validius in se mater concipit. Eaque solertia, vt partem corporis sui primo, quæ hominum non patet aspectibus faciet, vt imaginationis motus, & fortis apprehensio eas, quas tangunt partes apprehendat, vt iisdem partibus macula adhærescat. *Alphonf. Paleot. de Iesu Christi stigmat. cap. 18. n. 10.* Similes Naturæ Characterismi & naturales signaturæ sunt, quæ ex Creatione non atramento, sed ipso Dei digito in omnibus sunt exaratae Creaturis (siquidem quælibet creatura est liber Dei) melior est pars veræ literaturæ, per quam omnes res occultæ leguntur, & inuestigantur, postha-

bitis quatuor qualitatibus, veluti externis virium corticibus. Inuisibilia enim & interna semper sunt nobiliora, præstantiora & valentiora, quam visibilia externa, quæ minus perfecta, & suis internis viliora sunt: Sic domus res externa ædificatur ob inhabitatorem, sed incola nobilior est omnibus lignis, lapidibus & toto ædificio, cum sit viua & rationalis Creatura: Sine Physiognomia, cuius ministerio non solum totus homo, cuius interiora semper aliquo externo indicio deteguntur, sed specificæ & occultæ rerum omnium virtutes, imo omnia naturæ secreta manifestantur, vix vllum medicinæ habetur arcanum, quod experientiæ sustineat examen: Creaturæ enim sunt præceptores medici à Deo creati. Primus noster Protoplastes Adam, in statu innocentiae ex arte signata rerum naturalium absolutam habuit cognitionem, ac cuiuslibet rei nomen indidit propriam internam naturam simul exprimentem: Deus enim omnium rerum vires ac naturam Hominem ipsum vno tantum spiritus diuini afflatu docuit, Hinc fit, quod aliqui rectè virtutem ex radice Centri, non ex superficie cognoscentes relictæ nominum inaniam subtilitate à Rebus ipsis veritatem, intimâ & profunda speculatione, exquisitius rimantur, manifesta in occultis Naturæ vestigia diuinitus impressa intuentur, ac Herbarum abditas dotes ex suæ extimæ faciei inspectione venantur, & sapiunt, quanta sit inter corticem & nucleum, inter domum & inquilinum differentia, nisi stolidè velint ligna & lapides, statuarum nomine insignire, seu relictis colonis, messes cum tugurijs instituere. In omnibus rebus externis domus est saltem domicilium internarum habitantium virtutum à Deo instar Animæ corpori humano infusarum. Rectius ille philosophus ingenia hominû & sensus, non è Nomine, sed è sermone (Animi seu interioris hominis caractere, & indicio vero) petebat, dum puerum astantem sic compellat: loquere vt te videam ô Adolescens, si quidem voce interprete mentis arcani motus aperiuntur: Ita Herbae magicæ per signaturam penitus introspectentem alloquuntur Medicum, suaq; interiora in occulto Naturæ silentio abditæ, ipsi per similitudinem manifestant: Est enim (vt Clarissimi viri Baptistæ Portæ verbis vtat) per similitudinem demonstrandi modus, quo sæpissimè summus Rerû Opifex diuinas, & occultas res solet patefacere, vt supremam Idæarum similitudinem referrent: nec præstantiori, aut cōcinniori poterat modo, nam si plantâ loqui fingamus, & secreta suæ Naturæ commoda, quibus præstat, promere velle quocunque sermone, quibusue modis locutura, nõ ab omnibus perciperetur, quum & sermones, & scribendi characteres singulis gētibus proprii sint, & peculiare: vnde aut vni Nationi aut infinitis loqui linguis oportuisset, sic arguta Naturæ solertiâ suis Rerû similitudinibus, & breuiter & perspicuè satis simul omnibus

nibus

nibus fit. Omnes herbae, flores, arbores, aliaque; è terra proueniètia, sunt libri, & signa medica, ab immensa Dei misericordia communicata, non quod illa signa sint nostra medicina, sed quod per illorum cognitionem, ad veram medicinam, id est signatū venire possimus. Vide latius *Oswald. Croll. tr. de signaturis internis rer. in praf. ad Lector.*

S E C T I O I V.

*De Stigmatibus materialibus Violentis. Extrinsecis
& quidem I. publicis.*

HÆc Stigmata Violèta erant partim publica, partim priuata. Illa habebat formam publicam *arg. l. sacrilegij 6. §. qui cum 1. ff. ad l. Iul. ple. l. 1. in priui. ibi [forma publica. ff. de cōtr. Empt. Hęc vero priuatam, & notæ priuatorum erant, de quibus in l. 1. §. tamdiu ff. de fugit. Rubr. tit. & l. 1. C. vt nem. lice. sin. Iud. aut sig. reb. imponere alienis. Vtrimque; tam publicum, quàm priuatum definitur. Quid sit coctura igneorum, vulnerum iuxta *Ar. hidiacen.* vt notat *Gloss. inc. si iudex ad verb. Ex stigmate.* tum ob crimina, tum ob alia iudicanda facta. *Petr. Greiz. Tholos. in syntag. Iur. vniuers. lib. 31. tit. 35. n. 1.**

Publici Stigmatis exemplum primum ab Arcadio Cæsare statutum est, qui mandauit vt fabricensibus infigantur stigmata: id est. notæ publicæ in brachijs ad instar tyronum, vt si latitauerint ex tali signo possint agnosci: qui vero tales latitantes susceperint, puniuntur nam ipsi & eorū liberi tali fabricæ adscribebantur, & qui ad quamlibet militiam transferant, ad ipsam fabricam cui adscripti, retrahebantur *l. 1. stigmata 3. C. de Fabricens. l. 11. tit. 9.* vnde *Vegetius punctis signorum scribendus tyro,* & alio in loco *Victuris in cute punctis milites scripti.* Apud *Gregor. 2. Epist.* fit mentio cōstitutionis cuiusdam *Mauritij Augusti* ne quis manu signatus ante expletā militiam ad monasteria migret, quā dicit priorem tulisse *Iulianū Parabatam* facit. *c. si quis 61. dist. 50. Cuiac. in parat. C. de Fabricens. l. 32. C. de decur.* Et hic character quo signabatur miles vt ab alijs dignosceretur. vocabatur alias cingulum militare. *Archid. inc. quod quidem 97. caus. 1. & character Imperatoris cap. Quemadmodum 4. caus. 23. q. 7. Luc. de penna ad d. l. stigmata 3. C. de Fabricens.* per quod character militaris indiuisibiliter affigitur militi, ita tamen vt posset dici, quod ille character, qui infigitur ex constitutione Imperatoris, non infigitur intuitu animæ principaliter, sed corporis, quod ex eo apparet, quia mortuo milite anima nihil ex illo characterē consequitur. *Innoc. cap. 3. de Sac. iter. vel non. 1.* Secundum exemplum stigmatis publici reperitur in *Aquarijs*, *Hydrophilaces* enim. id est, aquarum custodes publici, aquæ ductuum vrbs *Regiæ*, in manibus signo Imperatoris notabantur, vt propter tale signum manifesti sint omni-

bus